

Loftbod, Hultsfreds hembygdspark

Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelson, nov 2012

Den 29 juli 2012 tog jag med tillväxtborrh (5 mm) prov ur tre stockar i svalgängen i Loftboden i Hultsfreds hembygdspark. Enligt anslag på platsen köpets boden 1946 och flyttades till hembygdsparken 1947 från Hamra by i Vimmerby socken. De provtagna stockarna är alla av tall. De går att datera, men åtminstone ett av roven passar inte särskilt väl mot varandra, och träden har dessutom fällt vid olika tidpunkter inom ett tids spann på minst ett halvt år.

Loftboden som hämtades från Hamra by i Vimmerby socken 1947 dateras till efter ca 1756.

provnr.	Status	Intervall	fällningsdatum
HltHbA0	Tall	1686-1756	sensommar/vinter 1756/57
HltHbA1	Tall	1689-1755	vinter 1755/56
HltHbA2	Tall, brott med saknade ringar (insektsgång)	1708-1755(?) +ew	Sommar 1756 (datering osäker) ¹

Den tidigaste möjliga tidpunkten för byggnadens uppförande är utifrån dessa tre prov sensommar/höst 1756 eller 1757, men något år senare kan knappast uteslutas. Det faktum att träden fällt vid olika tidpunkt och antagligen dessutom kommer från olika bestånd, gör att det kan finnas anledning att tro att byggnaden uppförts kollektivt. Kan det vara fråga om t.ex kyrklig eller militär bakgrund? Fler prover kan tydliggöra virkesspridningen i byggnaden och kan även, särskilt om tätvuxna stockar väljs, ge referensmaterial av visst värde.

Korrelationsvärden

Proven passar inte särskilt bra ihop, och beståndsspridning kan misstänkas

Correlations at their offsets between each checked member and all other checked members of the collection Untitled1.fil
Correlation calculus based on P2Yrs: Proportion of last two years growth
An '*' indicates a very low correlation value though the overlap is not too low (corrCoeff < 0.2 and overlap > 40)
Only overlaps > 20 shown. Sum by stem is ON
"Rest" on a row or a column refers to the rest of the collection (comp. Test towards rest of collection).
Groups are: <CorrCoeff at current offset, T-test value at current offset, Overlap>

		Rest			HltHbA0a			HltHbA1a			HltHbA2a		
	Years	Corr	T	Overlap	Corr	T	Overlap	Corr	T	Overlap	Corr	T	Overlap
Rest					0,52	4,9	66	0,46	4,2	66	0,56	4,3	43
HltHbA0a	71	0,52	4,9	66				0,44	3,9	66	0,53	4,0	43
HltHbA1a	67	0,46	4,2	66	0,44	3,9	66				0,40	2,8	43
HltHbA2a	48	0,56	4,3	43	0,53	4,0	43	0,40	2,8	43			

Men proven tagna var för sig ger rimliga värden mot ett antal tillgängliga referenser:

HltHbA0a

Cybis CDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
Correlations between best references and HltHbA0a.pos
dated to 1756 with corr >= 0,45 and with overlap >= 70
Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	T	Overlap		
all...	0,58	5,84	70	based on 4 members	
Klmsrnd	0,51	4,86	70	Kalmarsund and Öland area ²	PISY
BratPISY	0,47	4,40	70	Mälardalen area, publ. Bråthen	PISY
Estonia	0,46	4,31	70	Estland, (proj. Extraterrestrial)	PISY
swed302	0,45	4,12	70	Naemdoe Stockholm archipelago (Updated 2/2003)	PISY

HltHbA1a

Cybis CDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
Correlations between best references and HltHbA1a.pos
dated to 1755 with corr >= 0,51 and with overlap >= 66
Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	T	Overlap		
all...	0,66	7,08	66	based on 6 members	
SE003-Hö	0,59	5,80	66	Högelycke, Nybro (Extraterrestrial SE003)	PISY
swed022w	0,57	5,61	66	Gotland (Schweingruber)	PISY
Estonia	0,56	5,42	66	Estland, (proj. Extraterrestrial)	PISY
BratPISY	0,52	4,92	66	Mälardalen area, publ. Bråthen	PISY
Klmsrnd	0,52	4,90	66	Kalmarsund and Öland area	PISY
Sish041	0,51	4,79	66	Sishammar (T. Andreasson)	PISY

HltHbA (mean of 3)

Cybis CDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
Correlations between best references and HltHbA (mean)
dated to 1756 with corr >= 0,50 and with overlap >= 68
Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	T	Overlap		
all...	0,66	7,16	70	based on 6 members	
Klmsrnd	0,60	6,12	70	Kalmarsund and Öland area	PISY
BratPISY	0,54	5,32	70	Mälardalen area, publ. Bråthen	PISY
Estonia	0,54	5,31	70	Estland, (proj. Extraterrestrial)	PISY
SE003-Hö	0,53	5,09	68	Högelycke, Nybro (Extraterrestrial SE003)	PISY
Sish041	0,53	5,09	70	Sishammar (T. Andreasson)	PISY
swed022w	0,50	4,78	70	Gotland (Schweingruber)	PISY

Noter

- ↑ Yttersta fragmentet har endast 6 fulla (breda) ringar och en påbörjad, som indikerar sommarfällning, men med så få ringar kan positionen bara gissas. Även den inre delen av provet har så få ringar att dess datering, som gjorts främst mot de två andra, förblir osäker
- ↑ T. Axelson: [Kalmar-sund-PISY](#) Referens byggd på daterade tallprover av okänt ursprung i byggnader på Öland (version 12 August 2009)

PDF-kopia av <http://taxelson.se/dendro/obj/HltHbA.htm>. Denna och andra dendrokronologiska studier av T. Axelson återfinns på taxelson.se/dendro/obj/

Mätvärden (rådata)

```
HltHbA 1 Loftbod från Hamra, Vimmerby, Nu Hultsfreds hbp      PISY
HltHbA 2 Sweden      Pinus sylvestris      1686 1756
HltHbA 3 T. Axelson
HltHbA0a1686      208 174 187 199
HltHbA0a1690      149 198 134 127 130 92 104 97 126 80
HltHbA0a1700      62 66 77 80 83 109 83 71 77 41
HltHbA0a1710      57 79 81 87 72 80 122 135 117 80
HltHbA0a1720      96 92 114 122 121 164 120 124 106 82
HltHbA0a1730      107 98 121 114 103 96 78 67 84 87
HltHbA0a1740      63 63 78 75 73 80 76 43 23 12
HltHbA0a1750      30 36 55 87 74 89 78 999
HltHbA0a#### DISTANCETOPITH 24
HltHbA1a1689      215
HltHbA1a1690      94 132 167 131 167 122 104 84 141 140
HltHbA1a1700      85 67 80 76 84 122 106 126 117 100
HltHbA1a1710      96 123 78 77 67 80 84 116 119 85
HltHbA1a1720      110 121 107 108 110 127 90 113 135 177
HltHbA1a1730      152 123 138 103 128 176 131 129 160 139
HltHbA1a1740      149 141 176 140 156 190 120 143 110 79
HltHbA1a1750      136 146 159 124 125 147 999
HltHbA1a#### DISTANCETOPITH 21
HltHbA2a1708      161 46
HltHbA2a1710      72 79 84 101 40 70 118 206 225 183
HltHbA2a1720      251 319 411 298 359 425 288 253 330 316
HltHbA2a1730      276 220 281 179 181 184 130 100 119 163
HltHbA2a1740      197 218 253 203 167 140 -999 -999 -999
HltHbA2a1750      220 156 214 233 173 177 999
HltHbA2a#### +ofullst; DISTANCETOPITH 4
```